

M. Carme Junyent

Les llengües del món

Ecolingüística

Editorial Empúries

Barcelona

Índex

<i>Pròleg</i>	9
Introducció	13

Primera part

Hi ha paraules que s'aturen a Beseit	21
Les races no existeixen	36
La comunitat	44
Cultura rima bé amb...	64
Paraula de Déu	76
... literatura	87

Intermedi

Les tècniques de classificació	101

Segona part

Les llengües del món	111
<i>Bibliografia</i>	143
<i>Índex de famílies i grups</i>	147
<i>Índex de llengües</i>	151
<i>Índex d'autors</i>	157

Pròleg

Quan el doctor Ramon Folch em va proposar de revisar el quadre de les llengües del món per a la 2a. ed. de la GEC, ni ell ni jo no sabíem el deliciós parany en què m'havia de fer caure. Jo havia fet la meua tesi de llicenciatura sobre la classificació de les llengües d'Àfrica i aquell treball m'havia despertat una passió taxonòmica que a mi, atesa la meua orientació lingüística, em semblava ben malaltissa. Però el mal ja estava fet i, desbocats els cavalls de la passió, vaig llançar-me a aquella nova tasca sense pensar a on m'havia de portar.

Enfrontada a «les llengües del món», em vaig trobar amb tres qüestions que van desvetllar especialment la meua curiositat. Una era l'estat de la classificació de les llengües d'Amèrica, que no sols era molt més confús que el de les llengües d'Àfrica, sinó que fins i tot havia retrocedit considerablement des de la classificació proposada per Sapir l'any 1929. Una altra qüestió va ser el «descobriments» que el thai i el xinès no estaven emparentats com havia pensat fins aleshores; i la darrera qüestió era l'embrió d'una família euroasiàtica que ara sé que és el proper espectec taxonòmic de Greenberg.

Esperonada per aquests «descobriments» i submergida de ple en aquesta aventura taxonòmica, vaig escriure de manera quasi compulsiva un llibre sobre la classificació que va passar per les mans d'un jurat sense pena ni glòria. Aquell llibre fallit, escrit amb una bona dosi d'ironia (les grans passions poden provocar grans ironies) i potser de manera força eixelebrada, ha trobat un forat entre la lletra impresa gràcies al professor Jesús Tuson —entranyable supporter de tots els meus arravataments taxonomistes— que el cita

en el seu llibre *Mal de llengües. A l'entorn dels prejudicis lingüístics. Fora d'això, potser l'únic destí plausible de Molt bona, Jones! és la bibliografia underground.*

Tot i la fallida inicial, no vaig deixar de banda el projecte, en part per la meua dèria personal i en part també perquè la bibliografia catalana sobre les llengües del món no és precisament abundant. Recordo, per exemple, el llibre de Rafael i Carles Castellanos *Problemes lingüístics al món actual i poca cosa més.*

Embarcada en el projecte, vaig fer una estada a la Universitat de Califòrnia, Los Angeles, gràcies a un ajut de la CIRIT, amb l'objectiu d'aprofundir el meu coneixement de les tècniques de classificació. Allà vaig treballar amb el professor Chris Ehret i, en una breu escapada a Stanford, vaig entrar en contacte amb Joseph H. Greenberg i Merrit Ruhlen.

M. Ruhlen, que aleshores estava corregint les galeres de *A Guide to the World's Languages*, em va orientar força sobre la història de la classificació; J. H. Greenberg em va explicar tot d'històries dels daltabaixos que han provocat les seves classificacions i fins i tot va fer prediccions sobre els que provocaria amb el seu llibre *Language in the Americas*, i Chris Ehret em va conduir per totes les implicacions de les classificacions. Amb aquests nous fonaments vaig decidir escriure un altre llibre, potser no tan arrauxat com *Mol bona, Jones!* però amb el mateix objectiu: posar a l'abast del lector català —sobretot del lector no especialitzat— un estudi sobre les famílies lingüístiques del món i també una reflexió sobre el paper que poden tenir els factors extralingüístics en el reconeixement de les llengües.

En una societat com la nostra, on la llengua ha adquirit un caràcter emblemàtic i on aquest caràcter ha determinat una autocontemplació quasi permanent, és fàcil oblidar que només som minoritaris si mirem cap a l'estat, però crec que podem prescindir d'intermediaris i contemplar solidàriament la diversitat lingüística del món. El coneixement d'altres llengües i altres cultures és un ajut inestimable a l'hora de trobar camins més imaginatius en el nostre desenvolupament com a poble i alhora per ser més conscients que la preservació de la nostra cultura és una contribució al desenvolupament harmònic de les cultures del món. Aquest llibre també

vol ser una petita contribució al coneixement —si més no de l'existència— d'altres llengües i tant de bo que algú hi trobés un camp nou per aprofundir.

Per aquelles coses de la vida, vaig anar a parar a Calafell, on he trobat el temps per escriure aquest llibre. Que finalment l'hagi escrit ho haig d'agrair, a més dels ja esmentats, a la Joana Roselló, que entre crítiques i suggeriments no ha parat d'esperonar la passió en què ella em va capbussar; al Josep, l'Anne Marie i els meus nebots, que, a més de fer-me de família encantadora, m'han cedit el seu petit racó calafellenc; als meus joves veïns, Juan, Antonia, Víctor i Narcís, gràcies als quals he après finalment les normes de l'accentuació en català i el significat ocult de moltes paraules; al Kenji i al Miguel; a tots els amics que m'han vingut a veure i a tots els que he trobat aquí.

Calafell, juliol de 1988